

מועצה אזורית גזר מודל ניהול שטחים פתוחים

המטרה:

ניהול בר קיימא של השטחים הפתוחים

המודל מבוסס על פעולות שנעשות במועצה ליצירת מסגרת מארגנת עבור המועצה עצמה בבואה להגדיר חזון, יעדים ומטרות שאפתניות בתחומים השונים בשטחים הפתוחים לצד פעולות מעשיות ליישום בשטח.

קידום פעולות לטובת ניהול רב תחומי, השתתפותי ובר קיימא של השטחים הפתוחים.

המודל כולל תשעה נושאי ליבה העוסקים במימדים השונים של ניהול שטחים פתוחים- חקלאיים וטבעיים.

מיפוי נושאי הליבה:

קהילה

ניקוז וניהול נגר

הגנה ושיקום טבע ומגוון
ביולוגי

תיירות, תרבות ומורשת

חקלאות

אנרגיה

פסולת

חינוך

מדיניות תכנון ובינוי

כלי עבודה לניהול רב תחומי- השתתפותי: הפורום הבין אגפי להטמעת קיימות והיערכות לשינוי האקלים

וועדת היגוי: שירה זכות ויעל אילמר- גירון; אקלימא, יואב אגוזי: הטריבונו למנהיגות השתתפותית, נופר ששון עופר ורונית ויתקון ברקאי: מועצה אזורית גזר

חשיפה לתחום, חיבור רגשי והעלאת מודעות בקרב מנהלי
המחלקות והאגפים. (בשיתוף מרכז השל)

2021

העמקת הלמידה בתחום, יצירת נושאים משותפים לעבודה
תוך מתן דגש על החיבור של התחום לעשייה של המחלקות
והאגפים השונים במועצה. הנושאים שעלו מתוך עבודת
הפורום: **שמירה על שטחים פתוחים ויצירת סטנדרט גזר.**
שנה זו הסתיימה עם ניצנים של שיתופי פעולה. (בשיתוף ד"ר חגית
אולנובסקי ומאיה רימר)

2022

2023

עבודה משותפת סביב תחומים מסוימים אשר לכל אחד מהם הוצמד איש מקצוע שליווה את העבודה בפועל. כגון: כתיבת מסמך הנחיות לניהול טבע בשטחים הפתוחים, שילוב גינון אקולוגי במועצה וביישוביה, מעבר לאירועי מועצה ב"0 פסולת להטמנה", כתיבת תוכנית פעולה לאנרגיה מקיימת (תוכנית המאיץ- משרד האנרגיה) ועוד.

2024

המשך עבודה בתחומים בהם עסקנו ב2023. בנוסף, יישום המלצות מדו"ח מבקרת המועצה. (בשיתוף יואב אגוזי, הטריבונוה למנהיגות השתתפותית)

2025

תחילת עבודה בפורמט המוצע. רפלקציה ובניית תוכנית לשנת 2026.

2026

הטמעת המודל בעבודה השוטפת של המועצה תוך הוספת "שולחנות עגולים" לפי הצורך.

מודל עבודה רב תחומי - השתתפותי

פורום בין אגפי להטמעת קיימות והיערכות לשינוי האקלים

שולחנות עגולים

פורום בין אגפי להטמעת קיימות והיערכות לשינוי האקלים בהובלת מנכ"לית המועצה

- יצירת פלטפורמה לעבודה רב אגפית לקידום עקרונות הקיימות והיערכות לשינוי האקלים.
- למידה משותפת למטרת גיבוש מדיניות מועצתית לנושאי קיימות, אקלים וניהול השטחים הפתוחים
- חיזוק שיתוף הפעולה בין מחלקות ואגפי המועצה. הפורום והשולחנות העגולים יעסקו בתחומים חוצי מחלקות ואגפים במועצה.
- מעקב וליווי אחר יישום יעדי הקיימות שהוגדרו לקידום במועצה, יישום המלצות דו"ח המבקרת להיערכות לשינוי אקלים, עדכון וסנכרון עבודת השולחנות העגולים.
- סנכרון העבודה עם התוכנית האסטרטגית המועצתית לשנים 2026-2030 ותוכניות העבודה השנתיות.

הרכב הפורום:

תכנון והנדסה, תשתיות, חינוך, קהילה, מרחב כפרי (יחידה סביבתית ותברואה), רווחה ושירותים חברתיים, ביטחון, דיגיטל, הון אנושי, גזברות ורישוי עסקים.
תדירות מפגשים: אחת לרבעון

שולחנות עגולים

בהובלת מובילי נושאי הליבה במועצה

מטרות:

קידום רב תחומי- השתתפותי של נושא ליבה מסוים במועצה תוך עבודה משותפת למספר אגפים ומחלקות. ליווי פיתוח התחום מרמת ניסוח החזון ועד הרמה הפרקטית והעשייה בשטח.

שולחנות העגולים:

- **חקלאות:** קידום חקלאות בת קיימא, חיזוק הקשר בין המועצה והחקלאים לשיפור יציבות החקלאות והשפעתה על הסביבה.
- **אנרגיה:** מעבר לאנרגיה מקיימת, מיפוי וכתיבת מדיניות לאגרו וולטאי, מרכז ידע ויישום למגזר החוץ רשותי ועוד.
- **קהילה:** בניית קהילות על פי עקרונות הקיימות ויצירת שפה משותפת לעבודה עם הקהילות במועצה, יצירת חוסן קהילתי וחיבור הקהילה לשטחים הפתוחים.
- **פסולת:** מעבר לטיפול משולב בפסולת, הפחתת כמויות הפסולת המועברת לאתרי ההטמנה, טיפול בפסולת החקלאית, טיפול בתופעת השלכת פסולת הבניין בשטחים הפתוחים, שמירה על הניקיון ברשות הרבים (בשטחים הפתוחים וביישובים) ועוד.
- **מגוון ביולוגי:** שמירה על מגוון ביולוגי ויצירת ממשקים ארוכי טווח בין המגוון הביולוגי לנושאי הליבה האחרים, המשך מיפוי המגוון הביולוגי במועצה (סקר מעיינות), שיקום בתי גידול ועוד

רעיונות לשולחנות עגולים נוספים להמשך: כלכלה מקומית/ פיתוח בר קיימא

הרכב: יו"ר השולחן, בליווי מנהלת היחידה הסביבתית, גורמי מקצוע (במידת הצורך) ובהשתתפות בעלי תפקידים במועצה שיש להם ממשק עם הנושא.

תדירות מפגשים: מינימום אחת לשישה שבועות (5 מפגשים בשנה לכל שולחן) או יותר לפי צורך.

מובילי השולחנות העגולים

- יצירת קבוצת מובילי שולחנות עגולים
- ליווי מובילי השולחנות העגולים ע"י אנשי מקצוע (צוות אקלימא, הטריבונה למנהיגות השתתפותית ובמידת הצורך אנשי מקצוע מדויקים לנושא הליבה)
- יצירה שפה ותרבות ארגונית- סנכרון התהליך המובנה בין השולחנות העגולים
- דיוק התהליך תוך כדי עבודה- שיתוף, רפלקציה, למידה משותפת ושינויים במידת הצורך
- הצגת הנעשה בשולחן העגול במפגשי הפורום הבין אגפי

מובילי שולחנות עגולים- תהליך העבודה

- מיפוי משתתפי השולחן העגול
- קביעת תאריכים למפגשים שנה קדימה
- ניסוח מטרת על
- ניסוח מטרות משנה
- ניסוח יעדים מדידים (לפי מודל SMART) לטווח קצר, בינוני ורחוק
- "צ'ק ליסט" למוביל לפי מתודולוגיה/ תחומי פעולה
- עבודה לפי פרוטוקול אחיד לניהול פגישה של שולחן עגול

"צ'ק ליסט" למוביל- מתודולוגיה/תחומי פעולה

1. מיפוי ובדיקות היתכנות

יצירת מסגרת לקבלת החלטות מבוססות נתונים: מיפויים, איסוף מידע וכו.

2. תוכנית אב ומסמכי מדיניות

עיגון תפישת העולם של המועצה בעשייה קונקרטית ולהתוות ודאות תכנונית ודרכי פעולה שנים קדימה: כתיבת תוכניות אב, אמנות משותפות, מסמכי מדיניות, הנחיות מחייבות וכו

3. יישום וקולות קוראים

יצירת מנגנוני מימון ותוכניות פעולה סדורות ליישום בשטח: הכנת תוכניות יישום והטמעה במסגרת קולות קוראים ממשלתיים ו/או ליווי פרקטי של בעלי העניין פנים וחץ מועצתיים ואנשי מקצוע.

4. כנסים, אירועים ומדיה

שיפור שיתופי הפעולה ויצירת שגרות בנושא שטחים פתוחים במועצה: אירועים מחזוריים וחד פעמיים עבור קהילות שונות ובעלי עניין וכן פרסום ויח"צ של פעולות המועצה בתחום השטחים הפתוחים.

5. מעורבות קהילתית

העלאת מודעות בקרב התושבים ולהגדיל את מעורבות ויוזמה פעילה של התושבים: מיזמים המשותפים למועצה ולקהילה, שיתוף הקהילה בקבלת החלטות, עידוד יוזמות קהילתיות ותמיכה מועצתית ביוזמות אלו.

מפגש שני של חקלאי גזר

מאתגרים לאפשרויות פעולה

מפגש חשיבה משותף בתחומים הבאים:

הגנת הצומח

פוריות וסחף קרקע

נזקי אקלים בחקלאות

מעבר בין דורי במושבים ובקיבוצים

13/01/25 יום ב'

י"ג בטבת תשפ"ה | בשעה 17:00

מועדון פדיה

מועצה
אזורית גזר
המרחב הנפרי במרכז

קרן קימת לישראל
K K L - J N F

HuMUS
Healthy Municipal Soils

הרשמה ללא תשלום
באתר המועצה

שולחן עגול חקלאות
מוביל השולחן: אלעד לוי,
סגן ראשת המועצה
(בליווי מנהלת היחידה הסביבתית)

- אמנת חקלאות
- וועדה חקלאית פעילה
- פק"ל לחקלאי וקו לחקלאי ייעודי במועצה
- מיפוי חקלאי המועצה
- חקלאות בחירום
- אגרו-וולטאי
- מעקב וניהול שפיכות אדמה בשטחים החקלאיים
- אירועי קהילה במשקים חקלאיים
- הטעמת חקלאות מחדשת
- מפגשי חקלאים

המשך יבוא...

